

EVROPSKÁ UNIE

EVROPSKÝ PARLAMENT

RADA

**Brusel 31. května 2023
(OR. en)**

**2023/0051 (COD)
LEX 2242**

**PE-CONS 19/1/23
REV 1**

**POLCOM 67
COEST 259
CODEC 633**

**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
O DOČASNÝCH OPATŘENÍCH PRO LIBERALIZACI OBCHODU,
KTERÁ DOPLŇUJÍ OBCHODNÍ KONCESE POUŽITELNÉ PRO UKRAJINSKÉ PRODUKTY
PODLE DOHODY O PŘIDRUŽENÍ MEZI EVROPSKOU UNIÍ
A EVROPSKÝM SPOLEČENSTVÍM PRO ATOMOVOU ENERGII A JEJICH ČLENSKÝMI
STÁTY NA STRANĚ JEDNÉ
A UKRAJINOU NA STRANĚ DRUHÉ**

**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
(EU) 2023/...**

ze dne 31. května 2023

**o dočasných opatřeních pro liberalizaci obchodu, která doplňují obchodní koncese
použitelné pro ukrajinské produkty podle Dohody o přidružení
mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii
a jejich členskými státy na straně jedné
a Ukrajinou na straně druhé**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem¹,

¹ Postoj Evropského parlamentu ze dne 9. května 2023 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 25. května 2023.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohoda o přidružení mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé¹ (dále jen „dohoda o přidružení“) tvoří základ vztahů mezi Unií a Ukrajinou. V souladu s rozhodnutím Rady 2014/668/EU² byla hlava IV dohody o přidružení, která se týká obchodu a obchodních záležitostí, prozatímně prováděna od 1. ledna 2016 a po ratifikaci všemi členskými státy vstoupila v platnost dne 1. září 2017.
- (2) Strany dohody o přidružení (dále jen „strany“) v ní vyjádřily své přání ambiciózním a inovativním způsobem posílit a rozšířit vzájemné vztahy, usnadnit postupnou hospodářskou integraci a dosáhnout jí, v souladu s právy a povinnostmi vyplývajícími z jejich členství ve Světové obchodní organizaci.

¹ Úř. věst. L 161, 29.5.2014, s. 3.

² Rozhodnutí Rady 2014/668/EU ze dne 23. června 2014 o podpisu jménem Evropské unie a prozatímním provádění Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé, pokud jde o hlavu III (s výjimkou ustanovení o zacházení s pracovníky, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí a jsou legálně zaměstnáni na území druhé strany) a hlavy IV, V, VI a VII dohody a související přílohy a protokoly (Úř. věst. L 278, 20.9.2014, s. 1).

- (3) Článek 25 dohody o přidružení stanoví postupné vytvoření oblasti volného obchodu mezi stranami v souladu s článkem XXIV Všeobecné dohody o clech a obchodu z roku 1994 (dále jen „GATT 1994“). Za tímto účelem článek 29 dohody o přidružení stanoví postupné odstraňování cel v souladu se sazebníky, jež jsou v ní obsaženy, a umožňuje toto odstraňování urychlit a rozšířit. Článek 48 dohody o přidružení stanoví, že před uplatněním antidumpingových opatření mezi stranami je třeba přihlédnout k veřejnému zájmu.
- (4) Nevyprovokovaná a neospravedlnitelná útočná válka Ruska proti Ukrajině vedená od 24. února 2022 má velmi nepříznivý dopad na schopnost Ukrajiny obchodovat se zbytkem světa kvůli ničení výrobní kapacity i kvůli nedostupnosti značné části přepravních prostředků, například v důsledku omezeného a nejistého přístupu k Černému moři. Za těchto výjimečných okolností a za účelem zmírnění nepříznivého hospodářského dopadu útočné války Ruska proti Ukrajině je nezbytné urychlit rozvoj užších hospodářských vztahů mezi Unií a Ukrajinou s cílem poskytovat nadále podporu ukrajinským orgánům a obyvatelstvu. V souladu s urychlením odstraňování cel na obchod mezi Unií a Ukrajinou je proto nezbytné a vhodné nadále stimulovat obchodní toky a udělit koncese v podobě opatření pro liberalizaci obchodu pro všechny produkty.

- (5) Podle čl. 21 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) má Unie zajistit soudržnost mezi jednotlivými oblastmi své vnější činnosti. Podle čl. 207 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) má být společná obchodní politika prováděna v rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie.
- (6) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/870¹ se použije do dne 5. června 2023.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/870 ze dne 30. května 2022 o dočasných opatřeních pro liberalizaci obchodu, která doplňují obchodní koncese použitelné pro ukrajinské produkty podle Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na straně jedné a Ukrajinou na straně druhé (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 103).

- (7) Opatření pro liberalizaci obchodu zavedená tímto nařízením by měla mít tuto podobu: i) pozastavení používání systému vstupní ceny u ovoce a zeleniny; ii) pozastavení celních kvót a dovozních cel; iii) odchýlně od čl. 14 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1036¹ by antidumpingová cla na dovoz pocházející z Ukrajiny, který byl uskutečněn během uplatňování tohoto nařízení, neměla být vybírána v žádném okamžiku, a to ani po skončení platnosti tohoto nařízení, a iv) dočasné pozastavení uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/478². Prostřednictvím uvedených opatření tak Unie dočasně poskytne vhodnou hospodářskou a finanční podporu ve prospěch Ukrajiny a dotčených hospodářských subjektů.
- (8) S cílem předcházet podvodům by preferenční zacházení zavedené tímto nařízením mělo být podmíněno tím, že Ukrajina bude dodržovat veškeré příslušné podmínky pro získání výhod plynoucích z dohody o přidružení, včetně pravidel původu dotčených produktů a souvisejících postupů, a že Ukrajina naváže úzkou správní spolupráci s Unií podle dohody o přidružení.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1036 ze dne 8. června 2016 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie (Úř. věst. L 176, 30.6.2016, s. 21).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/478 ze dne 11. března 2015 o společných pravidlech dovozu (Úř. věst. L 83, 27.3.2015, s. 16).

- (9) Ukrajina by se měla zdržet zavádění nových cel nebo poplatků s rovnocenným účinkem a nových množstevních omezení nebo opatření s rovnocenným účinkem a zvyšování úrovně stávajících cel nebo poplatků a zavádění dalších omezení obchodu s Unií, není-li to zjevně odůvodněno okolnostmi útočné války Ruska. Pokud Ukrajina některou z těchto podmínek nedodrží, Komise by měla být zmocněna dočasně pozastavit v plném či částečném rozsahu preferenční zacházení zavedené tímto nařízením.
- (10) Článek 2 dohody o přidružení stanoví, že jejími základními prvky jsou mimo jiné dodržování demokratických zásad, lidských práv a základních svobod, podpora dodržování zásad svrchovanosti a územní celistvosti, nedotknutelnosti hranic a nezávislosti, jakož i boj proti šíření zbraní hromadného ničení, souvisejících materiálů a jejich nosičů. Mimoto článek 3 dohody o přidružení stanoví, že právní stát, řádná správa věcí veřejných, potírání korupce, boj proti různým formám přeshraniční organizované trestné činnosti a terorismu, podpora udržitelného rozvoje a účinného multilateralismu jsou hlavními faktory upevňování vztahů mezi stranami. Stejně jako u jiných dohod o přidružení uzavřených Unií je vhodné zavést možnost dočasného pozastavení preferenčního zacházení zavedeného tímto nařízením, pokud Ukrajina nebude dodržovat obecné zásady dohody o přidružení.

- (11) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci k dočasnému pozastavení preferenčního zacházení stanoveného v čl. 1 odst. 1, pokud již nejsou splněny podmínky nároku na toto preferenční zacházení a k zavedení ochranných opatření v případech, kdy jsou trhy Unie s obdobnými nebo přímo si konkurujícími produkty nepříznivě ovlivněny dovozem podle tohoto nařízení. Tyto pravomoci by měly být prováděny v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹.
- (12) S výhradou posouzení provedeného Komisí v rámci pravidelného monitorování dopadu tohoto nařízení a zahájeného buď na základě řádně odůvodněné žádosti členského státu, nebo z vlastního podnětu Komise, je nezbytné stanovit možnost znovuzavedení cel, která by jinak byla použitelná podle dohody o přidružení na dovoz jakýchkoli produktů, na které se vztahuje toto nařízení a které nepříznivě ovlivňují trh Unie s obdobnými nebo přímo si konkurujícími produkty.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (13) Výroční zpráva Komise o provádění prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu, která je nedílnou součástí dohody o přidružení, by měla zahrnovat podrobné hodnocení týkající se provádění opatření pro liberalizaci obchodu zavedených tímto nařízením.
- (14) S ohledem na naléhavost hospodářské situace na Ukrajině a skončení platnosti nařízení (EU) 2022/870 dne 5. června 2023 by toto nařízení mělo vstoupit v platnost dne 6. června 2023,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1
Opatření pro liberalizaci obchodu

1. Zavádí se toto preferenční zacházení:
 - a) pozastavuje se používání systému vstupní ceny na produkty, na které se uvedený systém vztahuje podle přílohy I-A dohody o přidružení. Na dovoz těchto produktů se nepoužijí žádná cla;
 - b) všechny celní kvóty stanovené podle přílohy I-A dohody o přidružení se pozastavují a u produktů, které jim podléhají, se povoluje jejich bezcelní dovoz z Ukrajiny do Unie.
2. Odchylně od čl. 14 odst. 1 prvního pododstavce nařízení (EU) 2016/1036 se antidumpingová cla na dovoz pocházející z Ukrajiny, který byl uskutečněn během uplatňování tohoto nařízení, nevybírají v žádném okamžiku, a to ani po skončení platnosti tohoto nařízení.
3. Uplatňování nařízení (EU) 2015/478 na dovoz pocházející z Ukrajiny se dočasně pozastavuje.

Článek 2

Podmínky nároku na preferenční zacházení

Preferenční zacházení uvedené v čl. 1 odst. 1 je podmíněno:

- a) dodržováním pravidel původu produktů a souvisejících postupů stanovených v dohodě o přidružení;
- b) tím, že se Ukrajina zdrží zavádění nových cel nebo poplatků s rovnocenným účinkem a nových množstevních omezení nebo opatření s rovnocenným účinkem na dovoz pocházející z Unie, zvyšování úrovně platných cel nebo poplatků a zavádění jakýchkoli dalších omezení obchodu s Unií, včetně diskriminačních vnitřních správních opatření, není-li to zjevně ospravedlněno válečnými okolnostmi a
- c) tím, že Ukrajina dodržuje demokratické zásady, lidská práva a základní svobody a dodržuje zásadu právního státu a pokračuje ve vynakládání svého soustavného a trvalého úsilí v oblasti potírání korupce a protiprávních činností, jak stanoví články 2, 3 a 22 dohody o přidružení.

Článek 3
Dočasné pozastavení

1. Pokud Komise shledá, že existují dostatečné důkazy o tom, že Ukrajina podmínky stanovené v článku 2 nedodrží, může prostřednictvím prováděcího aktu úplně nebo částečně pozastavit preferenční zacházení stanovené v čl. 1 odst. 1. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 5 odst. 3.
2. Požádá-li členský stát Komisi, aby pozastavila některé z preferenčních zacházení z toho důvodu, že Ukrajina nedodrží podmínky stanovené v čl. 2 písm. b), předloží Komise do čtyř měsíců od této žádosti odůvodněné stanovisko, zda je tvrzení o nedodržení podmínek Ukrajinou opodstatněné. Dospěje-li Komise k závěru, že tvrzení je opodstatněné, zahájí postup uvedený v odstavci 1 tohoto článku.

Článek 4
Zrychlené ochranné opatření

1. Pokud je produkt pocházející z Ukrajiny dovážen za podmínek, které nepříznivě ovlivňují trh Unie s obdobnými nebo přímo si konkurujícími produkty, může Komise na dovoz tohoto produktu prostřednictvím prováděcího aktu kdykoli znovu zavést cla, která by jinak byla použitelná podle dohody o přidružení. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 5 odst. 3.

Clá, která by jinak byla použitelná podle dohody o přidružení, mohou být znovu zavedena na dobu nezbytnou k vyrovnání nepříznivých účinků na trh Unie s obdobnými nebo přímo si konkurujícími produkty.

2. Komise pravidelně monitoruje dopad tohoto nařízení s přihlédnutím k informacím o vývozu, dovozu, cenách na trhu Unie a výrobě produktů, na něž se vztahují opatření pro liberalizaci obchodu podle čl. 1 odst. 1 písm. b), v Unii.

O výsledcích tohoto pravidelného monitorování informuje Komise členské státy každé dva měsíce počínaje vstupem tohoto nařízení v platnost.

3. Komise provede posouzení situace na trhu Unie s obdobnými nebo přímo si konkurujícími produkty s cílem znovu zavést cla. Toto posouzení se zahájí:
- a) na základě řádně odůvodněné žádosti členského státu obsahující dostatečné důkazy *prima facie*, které má tento členský stát přiměřeně k dispozici podle odstavce 4 o dovozu nepříznivě ovlivňujícím trh, jak je uvedeno v odstavci 1, nebo
 - b) z vlastního podnětu, pokud je Komisi zřejmé, že existují dostatečné důkazy *prima facie* o dovozu nepříznivě ovlivňujícím trh, jak je uvedeno v odstavci 1.

Posouzení uvedené v prvním pododstavci musí být ukončeno do tří měsíců od jeho zahájení.

4. Při provádění posouzení podle odstavce 3, vezme Komise v úvahu veškerý relevantní vývoj na trhu, včetně dopadu dotčeného dovozu na situaci na trhu Unie s obdobnými nebo přímo si konkurujícími produkty. Toto posouzení zahrnuje faktory, jako jsou:
- a) tempo a objem nárůstu dovozu dotčeného produktu z Ukrajiny v absolutních a relativních číslech;

- b) dopad dotčeného dovozu na výrobu a ceny v Unii, přičemž se zohledňuje vývoj dovozu z jiných zdrojů.

Tento seznam není vyčerpávající a lze vzít v úvahu i další relevantní faktory.

- 5. Pokud se Komise na základě posouzení uvedeného v odstavci 3 domnívá, že trh Unie s obdobnými nebo přímo si konkurujícími produkty byl nepříznivě ovlivněn, a má v úmyslu cla znovu zavést, zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* oznámení o znovuzavedení cel, která by jinak byla použitelná podle dohody o přidružení na dovoz tohoto produktu. Uvedené oznámení musí obsahovat souhrn hlavních výsledků zrychleného posouzení a stanovit lhůtu, v níž se mohou zúčastněné strany písemně vyjádřit. Tato lhůta nesmí být delší než deset dnů ode dne zveřejnění oznámení.
- 6. Vyžadují-li mimořádné okolnosti okamžité jednání, může Komise bez použití postupu podle odstavce 5 a poté, co informuje Výbor pro ochranná opatření zřízený podle čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) 2015/478, přijmout jakákoli nezbytná preventivní opatření.

Článek 5

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Výbor pro celní kodex zřízený podle čl. 285 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013¹ s ohledem na čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Komisi je nápomocen Výbor pro ochranná opatření zřízený podle čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) 2015/478 s ohledem na čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1).

Článek 6

Posuzování uplatňování opatření pro liberalizaci obchodu

Ve výroční zprávě Komise o provádění prohloubené a komplexní zóny volného obchodu se uvede podrobné posouzení týkající se uplatňování opatření pro liberalizaci obchodu stanovených v tomto nařízení a případně i posouzení sociálního dopadu těchto opatření na Ukrajině a v Unii. Informace o dovozu produktů podle čl. 1 odst. 1 písm. b) se zpřístupní na internetových stránkách Komise a aktualizují se každý měsíc.

Článek 7

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dne 6. června 2023.

Toto nařízení se použije do 5. června 2024.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předsedkyně

Za Radu
předseda nebo předsedkyně